

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

28. října 2010*

Ve věci C-367/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím hof van beroep te Antwerpen (Belgie) ze dne 8. září 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 14. září 2009, v řízení

Belgisch Interventie- en Restitutiebureau

proti

SGS Belgium NV,

Firme Derwa NV,

Centraal Beheer Achmea NV,

* Jednací jazyk: nizozemština

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodajka) a A. Prechal, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. června 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za SGS Belgium NV M. Stormem, avocat,

- za Firme Derwa NV L. Wysenem a J. Geverssem, avocats,

- za belgickou vládu J.-C. Halleuxem, jako zmocněncem, ve spolupráci s P. Bernaertsem a E. Vervaeckem, advocaten,

- za rakouskou vládu E. Riedlem, jako zmocněncem,

- za Evropskou komisi A. Bouquetem a F. Wilmanem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 15. července 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce a článků 5 a 7 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L312, s. 1; Zvl. vyd. 01/01, s. 340).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (belgický úřad pro intervence a náhrady, dále jen „BIRB“) na straně jedné a SGS Belgium NV (dále jen „SGS Belgium“), společností specializovanou na kontrolu a dohled, Firme Derwa NV (dále jen „Firme Derwa“), vývozní společností, jakož i Centraal Beheer Achmea NV, pojišťovnou, na straně druhé, jehož předmětem je

uložení sankce SGS Belgium za to, že Firme Derwa umožnila neoprávněně získat vývozní náhradu.

Právní rámec

Právo Unie

Nařízení č. 2988/95

- 3 Druhý až pátý, jakož i sedmý, osmý, desátý a třináctý bod odůvodnění nařízení č. 2988/95 znějí následovně:

„vzhledem k tomu, že více než polovina výdajů Společenství je vyplácena příjemcům prostřednictvím členských států;

vzhledem k tomu, že pravidla pro tuto decentralizovanou správu a kontrolní systémy jsou předmětem různých podrobných předpisů pro dané politiky Společenství; že je však důležité bojovat ve všech oblastech proti jednáním, která poškozují finanční zájmy Společenství;

vzhledem k tomu, že má-li být boj proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Společenství účinný, musí být stanoven společný právní rámec pro všechny oblasti politik Společenství;

vzhledem k tomu, že jednání představující nesrovnalosti a s nimi související správní opatření a sankce jsou stanoveny v souladu s tímto nařízením v odvětvových předpisech;

[...]

vzhledem k tomu, že správní sankce musí poskytovat přiměřenou ochranu uvedených zájmů; že je nutné vymezit obecná pravidla použitelná pro tyto sankce;

vzhledem k tomu, že právo Společenství zavedlo správní sankce Společenství v rámci společné zemědělské politiky; že takové sankce musí být zavedeny i v jiných oblastech;

[...]

vzhledem k tomu, že na základě obecné zásady spravedlnosti a zásady proporcionality a s přihlédnutím k zásadě zákazu dvojího trestu musí být při dodržení *acquis communautaire* a ustanovení zvláštních předpisů Společenství existujících ke dni vstupu

tohoto nařízení v platnost přijaty vhodné předpisy za účelem zabránění souběhu peněžních sankcí Společenství a vnitrostátních trestních sankcí ukládaným stejným osobám za stejné činy;

[...]

vzhledem k tomu, že právo Společenství ukládá Komisi a členským státům povinnost kontrolovat, zda jsou rozpočtové prostředky Společenství používány pro stanovené účely; že je třeba doplnit stávající úpravu společnými pravidly“.

4 Článek 1 tohoto nařízení stanoví:

„1. Pro účely ochrany finančních zájmů Evropských společenství se přijímají obecná pravidla týkající se stejnorodých kontrol a správních opatření a sankcí postihujících nesrovnalosti s ohledem na právo Společenství.

2. ‚Nesrovnalostí‘ se rozumí jakékoli porušení právního předpisu Společenství vyplývající z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, v důsledku kterého je nebo by mohl být poškozen souhrnný rozpočet Společenství nebo rozpočty Společenstvím

spravované, a to buď snížením nebo ztrátou příjmů z vlastních zdrojů vybíraných přímo ve prospěch Společenství, nebo formou neoprávněného výdaje.“

5 Článek 2 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Kontroly a správní opatření a sankce se zavedou, pokud jsou nezbytné k zajištění řádného uplatňování práva Společenství. Musí být účinné, přiměřené a odrazující, aby poskytovaly odpovídající ochranu finančních zájmů Společenství.

2. Správní sankce smí být uložena, pouze pokud ji stanoví právní předpis Společenství předcházející nesrovnalosti. V případě pozdější změny ustanovení týkajících se správních sankcí obsažených v předpisech Společenství se zpětně použijí ustanovení, která jsou méně přísná.

3. V právu Společenství se stanoví povaha a oblast působnosti správních opatření a sankcí nezbytných pro správné uplatňování dotyčných pravidel s ohledem na povahu a závažnost nesrovnalostí, poskytnutou nebo přijatou výhodu a míru zavinění.

4. S výhradou použitelného práva Společenství se postupy pro provádění kontrol, opatření a sankcí Společenství řídí právem členských států.“

6 Článek 3 odst. 1 téhož nařízení uvádí:

„Promlčecí doba pro zahájení stíhání činí čtyři roky od okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti uvedené v čl. 1 odst. 1. Odvětvové předpisy mohou stanovit i kratší lhůtu, která však nesmí být kratší než tři roky.

[...]

Promlčecí doba pro stíhání se přerušuje každým úkonem příslušného orgánu oznámeným dané osobě, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti. Promlčecí doba začíná znovu běžet od provedení každého úkonu způsobujícího přerušení.

[...]“

7 Článek 4 nařízení č. 2988/95, který se nachází v hlavě II, nadepsané „Správní opatření a sankce“, stanoví:

„1. Každá nesrovnalost vede zpravidla k odnětí neoprávněně získané výhody

- formou povinnosti zaplatit nebo nahradit dlužné nebo neoprávněně získané částky,

- úplným nebo částečným propadnutím jistoty poskytnuté na podporu žádosti o udělení výhody nebo při přijetí zálohy.

2. Použití opatření uvedených v odstavci 1 se omezuje na odnětí získané výhody s připočtením (je-li to stanoveno) úroků, které mohou být určeny paušálně.

3. Jednání, u nichž je prokazatelné, že jejich účelem je získání výhody v rozporu s cíli práva Společenství použitelného v daném případě umělým vytvořením podmínek vyžadovaných pro získání uvedené výhody, vedou k tomu, že se uvedená výhoda buď neudělí, nebo odejme.

4. Opatření uvedená v tomto článku nejsou považována za sankce.“

8 Článek 5 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení stanoví:

„1. Úmyslné nesrovnalosti nebo nesrovnalosti způsobené z nedbalosti mohou vést k těmto správním sankcím:

a) zaplacení správní pokuty;

b) zaplacení vyšší částky, než byly částky neoprávněně přijaté nebo úmyslně nezaplacené, případně s připočtením úroků; tato dodatečná částka se určí v souladu s procentní sazbou stanovenou ve zvláštních předpisech a nesmí překročit úroveň bezpodmínečně nutnou k tomu, aby měla odrazující povahu;

- c) úplné nebo částečné odnětí výhody udělené podle předpisů Společenství, a to i tehdy, jestliže hospodářský subjekt měl neoprávněný prospěch pouze z části uvedené výhody;

[...]

- g) jiné sankce výlučně ekonomické povahy, rovnocenné povahy a rozsahu stanovené v odvětvových předpisech přijatých Radou s přihlédnutím ke zvláštním požadavkům dotyčných odvětví a při dodržení prováděcích pravomocí svěřených Radou Komisi.

2. Aniž jsou dotčeny odvětvové předpisy existující ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost, mohou být jiné nesrovnalosti postihovány jen takovými sankcemi uvedenými v odstavci 1, které nejsou rovnocenné trestům, pokud jsou tyto sankce nezbytné k zajištění řádného uplatňování předpisů.“

- 9 Podle článku 7 téhož nařízení:

„Správní opatření a sankce Společenství mohou být uloženy hospodářským subjektům uvedeným v článku 1, totiž fyzickým nebo právnickým osobám a jiným subjektům, kterým vnitrostátní právo přiznává právní subjektivitu a které se dopustily nesrovnalosti. Mohou být též uloženy osobám, které se podílely na nesrovnalosti, a těm, kdo odpovídají za nápravu nesrovnalosti nebo jsou povinni zajistit, aby k ní nedošlo.“

Nařízení (EHS) č. 3665/87

- ¹⁰ Článek 11 odst. 1 a 3 nařízení Komise (EHS) č. 3665/87 ze dne 27. listopadu 1987, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty (Úř. věst. L 351, s. 1), ve znění nařízení Komise (ES) č. 495/97 ze dne 18. března 1997 (Úř. věst. L 77, s. 12) (dále jen „nařízení č. 3665/87“), stanoví:

„1. Pokud je zjištěno, že za účelem poskytnutí vývozní náhrady vývozce požádal o náhradu vyšší, než je použitelná náhrada, je splatnou náhradou pro daný vývoz náhrada pro skutečný vývoz, snížená o částku odpovídající:

- a) polovině rozdílu mezi požadovanou náhradou a náhradou použitelnou na skutečný vývoz;

- b) dvojnásobku rozdílu mezi požadovanou náhradou a použitelnou náhradou, pokud vývozce úmyslně dodal nepravdivé údaje.

[...]

Uložením sankcí nejsou dotčeny dodatečné sankce stanovené na vnitrostátní úrovni.

[...]

3. Ač není dotčena povinnost zaplatit zápornou částku podle odstavce 1 čtvrtého pododstavce, je příjemce povinen v případě neoprávněné výplaty náhrady vrátit neoprávněně získané částky, včetně jakékoli sankce stanovené v odstavci 1 prvním pododstavci, a úroky vypočtené za období, které uplynulo mezi vyplacením a vrácením. [...]“ (*neoficiální překlad*)

¹¹ Článek 18 nařízení č. 3665/87 stanoví:

„1. Splnění celních formalit pro propuštění zboží ke spotřebě se prokáže předložením jednoho z těchto dokladů podle výběru dovozce:

a) celního dokladu [...];

b) osvědčení o vykládce a propuštění zboží ke spotřebě vystaveného mezinárodní kontrolní a dozorní společností schválenou členským státem. V daném osvědčení musí být uvedeno datum a číslo celního dokladu pro propuštění zboží ke spotřebě.

2. Pokud vývozce nemůže ani po vykonání příslušných kroků získat doklad vybraný v souladu s odst. 1 písm. a) nebo b) nebo pokud existují pochybnosti o pravosti předloženého dokladu, může být splnění celních formalit pro propuštění zboží ke spotřebě považováno za prokázané předložením jednoho nebo několika z těchto dokladů:

[...]

- c) osvědčení o vykládce vystaveného mezinárodní kontrolní a dozorčí společností schválenou členskými státy potvrzující kromě jiného, že produkt opustil přístavní zónu, nebo alespoň skutečnost, že, pokud je jí známo, produkt nebyl následně naložen pro zpětný vývoz;

[...]“ (*neoficiální překlad*)

Vnitrostátní právo

- ¹² Článek 1 královského nařízení ze dne 4. ledna 1985, kterým se stanoví podmínky pro schvalování společností pověřených vystavováním osvědčení o vykládce zboží vyváženého v rámci společné zemědělské politiky v zemi určení (*Moniteur belge* ze dne 21. února 1985, s. 1937), zní následovně:

„Osvědčení, která prokazují, že vyvážené zboží bylo vyloženo v zemi určení, mohou být pro účely uplatňování společné zemědělské politiky uznána příslušnými orgány,

pouze pokud byla vystavena mezinárodními kontrolními a dozorčími společnostmi, které byly za tímto účelem schváleny nařízením ministrů, do jejichž příslušnosti spadá resort hospodářství a zemědělství.“

13 Článek 2 odst. 2 tohoto královského nařízení stanoví:

„Společnost se zavazuje:

1° ručit společně a nerozdílně spolu s jinými osobami, které se podílejí nebo které jsou zapojeny do vývozních operací, za finanční důsledky osvědčení, která vystavila;

2° umožnit kdykoli přístup do svých budov úředníkům [...] a dovolit těmto úředníkům nahlédnout do všech dokumentů týkajících se vystavených osvědčení;

[...]“

14 Uvedené královské nařízení bylo zrušeno královským nařízením ze dne 28. února 1999, kterým se stanoví podmínky pro schvalování společností pověřených vystavováním osvědčení o vykládce a propuštění ke spotřebě nebo osvědčení o vykládce zboží vyváženého v rámci společné zemědělské politiky v zemi určení (*Moniteur belge* ze dne 22. června 1999, s. 23534).

- 15 Podle čl. 2 odst. 1 bodu 2 písm. a) tohoto královského nařízení se „společnost [...] zavazuje: a) ručit společně a nerozdílně spolu s jinými osobami, které se podílejí nebo které jsou zapojeny do vývozních operací, za finanční důsledky osvědčení, která vystavila“.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 16 Dne 6. června 1997 prodala Firme Derwa na vývoz do Egypta zásilku 741 144 kilogramů hovězího masa a požádala za ni u BIRB o vývozní náhrady. Tento vývozce poté po složení jistoty obdržel částku 1 407 268,90 eur v rámci systému předběžného financování.
- 17 Za účelem konečného získání celé částky náhrady musela Firme Derwa předložit důkaz o dovozu dotčené zásilky masa do Egypta. Loď, která náklad masa přepravovala, dorazila na místo určení dne 19. června 1997. Dne 10. února 1998 Firme Derwa zaslala BIRB osvědčení, které bylo vystaveno SGS Belgium dne 4. listopadu 1997, potvrzující propuštění zboží egyptskými celními orgány ke spotřebě.
- 18 Dne 5. června 1998 BIRB uvolnil jistotu, kterou Firme Derwa poskytla, a tato s konečnou platností získala dotčené vývozní náhrady.

- 19 V návaznosti na šetření provedené hospodářskou inspekcí belgického ministerstva hospodářství se ukázalo, že SGS Egypt Ltd faxem ze dne 24. září 1997 informovala SGS Belgium o tom, že dotčené zboží nemohlo být do Egypta dovezeno z důvodu zákazu dovozu hovězího masa pocházejícího z Belgie, který tento třetí stát vydal.
- 20 BIRB zaslal SGS Belgium ve sděleních ze dne 13. srpna, jakož i ze dne 9. a 14. října 1998 zprávy týkající se tohoto šetření. Dopisem ze dne 21. dubna 1999 BIRB tuto společnost rovněž vyzval, aby mu předložila celní doklady, na jejichž základě uvedená společnost své osvědčení ze dne 4. listopadu 1997 vystavila.
- 21 Poté, co BIRB konstatoval, že SGS Belgium jeho výzvě nevyhověla, dospěl v dopise ze dne 5. února 2002 adresovaném této společnosti k závěru, že zboží nebylo do Egypta dovezeno k propuštění ke spotřebě, a rozhodl proto uložit SGS Belgium na základě článku 11 nařízení č. 3665/87 správní sankci ve výši 200 % z částky 1 407 268,90 eur, kterou Firme Derwa neoprávněně získala díky osvědčení vydanému touto kontrolní společností. Krom toho byla SGS Belgium vyzvána k zaplacení částky ve výši uvedené náhrady a navýšení; od této společnosti tak byla požadována celková částka ve výši 4 503 260,74 eur.
- 22 Dopisem ze dne 29. dubna 2002 SGS Belgium informovala BIRB, že na základě interního šetření se ukázalo, že zboží bylo do Egypta dovezeno pouze dočasně a že nakonec bylo vyvezeno do Jižní Afriky. Nicméně v dopise ze dne 27. května 2002 SGS Belgium zdůraznila, že nesprávné údaje byly z její strany sděleny nechtěně.

- 23 Žalobou doručenou obsílkou dne 16. září 2003 podal BIRB u rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (soud prvního stupně v Antverpách) proti SGS Belgium žalobu, aby jí byla uložena povinnost zaplatit uvedenou správní sankci. Nato SGS Belgium navrhla, aby se účastníky právního sporu staly Firme Derwa a Centraal Beheer Achmea NV a aby jim bylo uloženo zaplatit nárokovanou částku místo SGS Belgium.
- 24 Rozsudkem ze dne 13. ledna 2006 tento soud žalobu BIRB, jakož i návrh SGS Belgium na rozšíření okruhu účastníků právního sporu a stanovení jejich povinnosti zaplatit nárokovanou částku místo SGS Belgium, zamítl jako neopodstatněný. Uvedený soud nejprve konstatoval, že promlčecí lhůta čtyř let stanovená v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci nařízení č. 2988/95 neuplynula, neboť odesláním dopisu BIRB ze dne 5. února 2002, kterým tento úřad uložil společnosti SGS Belgium správní pokutu, byla tato lhůta přerušena ve smyslu třetího pododstavce uvedeného ustanovení.
- 25 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen měl nicméně za to, že články 5 a 7 nařízení č. 2988/95 nepředstavují dostatečný právní základ, který by dovoľoval uložit správní sankci společnosti, jako je SGS Belgium. Podle tohoto soudu totiž na rozdíl od článku 3 nařízení č. 2988/95 tato ustanovení ponechávají členským státům prostor pro uvážení a neobsahují povinnost uložit sankce. Je tedy na zákonodárci Unie nebo na vnitrostátních zákonodárcích, aby v odvětvové právní úpravě stanovili, že jiné hospodářské subjekty než vývozce, který je příjemcem náhrad, jsou povinny platit sankce. Je rovněž na uvedených zákonodárcích, aby takovéto sankce stanovili. Krom toho nařízení č. 3665/87 neobsahuje žádné ustanovení, které dovoľuje sankcionovat účastníky vývozní operace za nesrovnalosti, kterých se dopustil vývozce.
- 26 Proti tomuto rozsudku podal BIRB odvolání k předkládajícímu soudu a mimo jiné tvrdil, že podle královského nařízení ze dne 4. ledna 1985 ručí SGS Belgium společně a nerozdílně s vývozcem za finanční důsledky osvědčení, která vystavila. Vzhledem k tomu, že tato společnost uměle vytvořila podmínky dovoľující vývozci neoprávněně získat vývozní náhradu a že tento vývozce, Firme Derwa, o nesprávnosti vydaného

osvědčení nevěděl a nedopustil se nedbalosti, měl BIRB za to, že nebylo na místě od něj požadovat vrácení ani mu uložit administrativní sankci. BIRB v podstatě tvrdil, že i když sankce stanovená v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) nařízení č. 3665/87 v zásadě platí pouze pro vývozce, vzhledem k pravidlu o spoluzodpovědnosti kontrolní a dozorčí společnosti, které je stanoveno ve vnitrostátním právu, bylo podle článku 7 nařízení č. 2988/95 možné uložit tuto sankci této společnosti jako osobě odpovídající za nápravu nesrovnalosti ve smyslu tohoto ustanovení. BIRB rovněž tvrdil, že pokud nebude zjištěn žádný podvodný záměr, SGS Belgium by v každém případě mělo být uloženo alespoň zaplacení sankce stanovené v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nařízení č. 3665/87.

27 Společnost SGS Belgium zejména tvrdila, že v rozsahu, ve kterém by mohla být činěna zodpovědnou, by se muselo jednat o ručení společné a nerozdílné spolu s vývozcem a pojišťovnou, neboť uplatněné částky dluží vývozce a článek 7 nařízení č. 2988/95, jakož i čl. 2 odst. 2 bod 1 královského nařízení ze dne 4. ledna 1985 vychází ze společného a nerozdílného ručení subjektů podílejících se na vývozní operaci.

28 Za těchto podmínek se hof van beroep te Antwerpen (odvolací soud v Antverpách) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Mají ustanovení článků 5 a 7 nařízení [...] č. 2988/95 [...] přímý účinek ve vnitrostátních právních řádech členských států s tím, že tyto členské státy nemají žádný prostor pro uvážení a není nezbytné, aby vnitrostátní orgány přijímaly prováděcí opatření?

- 2) Může být mezinárodní kontrolní a dozorčí společnost schválená členským státem, ve kterém bylo přijato vývozní prohlášení, v projednávaném případě [Belgickým královstvím], která vydala nesprávný doklad o vykládce ve smyslu čl. 18 odst. 2 písm. c) nařízení č. 3665/87 [...], považována za hospodářský subjekt ve smyslu článku 1 nařízení č. 2988/95 [...], a tedy za osobu, která se podílela na nesrovnalosti, či za osobu, která odpovídá za nápravu nesrovnalosti nebo je povinna zajistit, aby k ní nedošlo, ve smyslu článku 7 tohoto nařízení?

- 3) Mohou být sdělení vyšetřovací zprávy vydané hospodářskou inspekcí nebo dopis obsahující výzvu k předložení doplňujících podkladů prokazujících propuštění do volného oběhu nebo doporučený dopis, kterým se ukládá sankce, považovány za úkon, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti, ve smyslu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce nařízení [...] č. 2988/95 [...]?”

K předběžným otázkám

K první otázce

- ²⁹ Svou první otázkou se předkládající soud ve skutečnosti táže, zda se články 5 a 7 nařízení č. 2988/95 použijí tím způsobem, že správní sankce ve smyslu tohoto nařízení mohou být uloženy na základě pouze těchto ustanovení.

- 30 SGS Belgium, Firme Derwa, jakož i rakouská vláda v podstatě tvrdí, že články 5 a 7 nařízení č. 2988/95 nemají přímý účinek, neboť správní sankce mohou být vůči různým kategoriím subjektů podílejících se na procesu kontroly oprávněnosti a legality plateb obdrženy z rozpočtu Unie uloženy pouze tehdy, pokud v okamžiku, kdy došlo k nesrovnalosti, platily odvětvové předpisy Unie definující typ sankce a dotýčnou kategorii subjektů. V této souvislosti tvrdí, že takovéto odvětvové předpisy v okamžiku vývozu, o které se jedná v původním řízení, pokud jde o kontrolní a dozorčí společnosti, neexistovaly.
- 31 Belgická vláda a Evropská komise jsou naopak toho názoru, že pokud pro určitou kategorii subjektů ještě neexistují odvětvové předpisy Unie, jako například nařízení č. 3665/87, pokud jde o náhrady neoprávněně získané vývozci, jsou články 5 a 7 nařízení č. 2988/95 podle čl. 288 odst. 2 SFEU přímo použitelné, neboť obecně stanoví, že správní sankce může být uložena jiným subjektům, než příjemci vývozních náhrad.
- 32 V tomto ohledu – z důvodu jejich samotné povahy a funkce v systému pramenů práva Unie – mají ustanovení nařízení obecně ve vnitrostátních právních řádech bezprostřední účinek, aniž by bylo třeba, aby vnitrostátní orgány přijaly prováděcí opatření (viz rozsudky ze dne 17. května 1972, *Leonesio*, 93/71, Recueil, s. 287, bod 5, a ze dne 24. června 2004, *Handlbauer*, C-278/02, Sb. rozh. s. I-6171, bod 25), nebo aniž by bylo třeba, aby zákonodárce Unie přijal doplňující předpisy.
- 33 Nicméně některá ustanovení nařízení mohou pro své uplatnění vyžadovat přijetí prováděcích opatření (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. ledna 2001, *Monte Arcosu*, C-403/98, Recueil, s. I-103, bod 26) buď členskými státy, nebo samotným zákonodárcem Unie.

- 34 V souvislosti s ochranou finančních zájmů Unie toto platí v případě správních sankcí uložených různým kategoriím subjektů stanoveným v nařízení č. 2988/95.
- 35 Pokud jde o úmyslné nesrovnalosti nebo nesrovnalosti způsobené z nedbalosti, stanoví totiž článek 5 tohoto nařízení pouze to, že tyto „mohou“ vést k určitým správním sankcím, které jsou vyjmenovány v tomto článku, zatímco pokud jde o kategorie subjektů, kterým mohou být tyto sankce uloženy, článek 7 uvedeného nařízení stanoví, že uvedené sankce „mohou“ být uloženy nejen hospodářským subjektům, které se dopustily nesrovnalosti, nýbrž i osobám, které se podílely na nesrovnalosti, a těm, kdo odpovídají za nápravu nesrovnalosti nebo jsou povinni zajistit, aby k ní nedošlo.
- 36 Je tedy nutno konstatovat, že tato ustanovení stanoví pouze obecná pravidla kontroly a sankcí s cílem ochránit finanční zájmy Unie (viz rozsudek ze dne 13. března 2008, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening, C-383/06 až C-385/06, Sb. rozh. s. I-1561, bod 39). Uvedená ustanovení zejména přesně nestanoví, kterou ze sankcí uvedených v článku 5 nařízení č. 2988/95 je nutno použít v případě nesrovnalosti poškozující finanční zájmy Unie, ani kategorii subjektů, kterým má být takováto sankce v tomto případě uložena.
- 37 V této souvislosti je jednak nutno dodat, že z článku 2 nařízení č. 2988/95 a zejména z jeho odstavce 3 ve spojení s pátým a osmým bodem odůvodnění tohoto nařízení vyplývá, že zákonodárci Unie přísluší, aby stanovil odvětvové předpisy zavádějící správní sankce, jako například ty, které v rámci společné zemědělské politiky již existovaly v době vydání uvedeného nařízení. Krom toho, jak vyplývá ze sedmého bodu

odůvodnění téhož nařízení, tímto nařízením mají být stanovena obecná pravidla platná pro takovéto odvětvové předpisy.

- 38 Z čl. 2 odst. 4 nařízení č. 2988/95 dále vyplývá, že s výhradou existující právní úpravy Unie se postupy pro provádění kontrol, opatření a správních sankcí stanovených touto právní úpravou řídí právem členských států.
- 39 Krom toho je dále nutno uvést, že čl. 2 odst. 2 nařízení č. 2988/95 v souladu se zásadou legality trestných činů a trestů sice stanoví, že správní sankce smí být uložena, pouze pokud ji stanoví právní předpis Unie předcházející nesrovnalosti.
- 40 Jak nicméně vyplývá z článku 325 SFEU, členské státy jsou povinny přijmout k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní zájmy. V důsledku toho a vzhledem k cílům, které nařízení č. 2988/95 sleduje, pokud zákonodárce Unie nepřijal odvětvové předpisy, jež mají chránit finanční zájmy Unie před jednáním určitých subjektů, jsou členské státy oprávněny zachovat nebo přijmout v této oblasti proti uvedeným subjektům ustanovení, pokud se tato ustanovení jeví jako nezbytná pro boj proti podvodům a pokud jsou v souladu s obecnými zásadami práva Unie, zejména se zásadou proporcionality, jakož i s obecnými pravidly stanovenými v uvedeném nařízení a případně s existujícími odvětvovými předpisy Unie platnými pro jiné subjekty.

- 41 Je totiž třeba zdůraznit, že pokud právní předpisy Unie neobsahují žádná zvláštní ustanovení, která v případě jejich porušení stanoví sankci, nebo pokud tyto předpisy stanoví, že v případě porušení práva Unie mohou být použity určité sankce, ale ne stanoví taxativním způsobem sankce, které členské státy mohou uložit, čl. 4 odst. 3 SEU ukládá členským státům povinnost přijmout veškerá účinná opatření k sankcionování jednání poškozujících finanční zájmy Unie (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 21. září 1989, Komise v. Řecko, 68/88, Recueil, s. 2965, bod 23, jakož i ze dne 8. července 1999, Nunes a de Matos, C-186/98, Recueil, s. I-4883, body 12 a 14).
- 42 Krom toho by bylo neslučitelné s cíli sledovanými článkem 325 SFEU, který jak Unii, tak i jejím členským státům ukládá povinnost bojovat proti podvodům a nesrovnalostem poškozujícím finanční zájmy Unie, kdyby byl omezen postup členských států proti určité kategorii subjektů, pro kterou doposud na úrovni Unie nebyly přijaty odvětvové předpisy. Za účelem zefektivnění ochrany finančních zájmů Unie je totiž nezbytné, aby k odrazování od podvodů a ostatních protiprávních jednání a boji proti nim docházelo na všech úrovních, na kterých mohou být tyto zájmy takovýmito jevy dotčeny, zejména proto, že do jevů, které jsou takto potírány, jsou často zapojeny subjekty na různých úrovních (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 10. července 2003, Komise v. EIB, C-15/10, Recueil, s. I-7281, bod 135). Krom toho je nutno poukázat na to, že toto platí i pro roli, kterou v souvislosti se správností plateb vývozních náhrad hrají kontrolní a dozorčí společnosti.
- 43 Vzhledem k výše uvedenému je nutno na první otázku odpovědět, že články 5 a 7 nařízení č. 2988/95 se nepoužijí takovým způsobem, že správní sankce může být uložena pouze na základě těchto ustanovení, protože v rámci ochrany finančních zájmů Unie je pro použití správní sankce na určitou kategorii osob nezbytné, aby před tím, než došlo k dotčené nesrovnalosti, buď zákonodárce Unie vydal odvětvové předpisy definující takovouto sankci a podmínky pro její použití vůči této kategorii osob, nebo, pokud na úrovni Unie tyto předpisy ještě přijaty nebyly, aby právo členského státu,

ve kterém k této nesrovnalosti došlo, stanovilo uložení správní sankce vůči uvedené kategorii osob.

K druhé otázce

- ⁴⁴ Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda – za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, kdy odvětvové předpisy Unie ještě členským státům neukládaly povinnost stanovit účinné sankce pro případ, kdy mezinárodní kontrolní a dozorčí společnost schválená členským státem vydala nepravdivá osvědčení – článek 7 nařízení č. 2988/95 brání tomu, aby členské státy na základě vnitrostátních opatření uložily této společnosti sankci jako osobě, která se ve smyslu tohoto ustanovení „podílela na nesrovnalosti“, nebo jako osobě, která „odpovídá za nápravu“ nesrovnalosti, nebo jako osobě, která byla povinna „zajistit, aby k ní nedošlo“.
- ⁴⁵ V této souvislosti je třeba poukázat na to, že vydáním nepravdivého osvědčení o vykládce a propuštění zboží ke spotřebě ve smyslu článku 18 nařízení č. 3665/87, které vývozci dovozuje neoprávněně získat vývozní náhradu, může být mezinárodní kontrolní a dozorčí společnost schválená členským státem považována za osobu, která se „podílela na nesrovnalosti“ ve smyslu článku 7 nařízení č. 2988/95, vůči níž mohou být na základě této skutečnosti uplatněna správní opatření a sankce ve smyslu tohoto nařízení. Takováto společnost může být rovněž považována za osobu, která odpovídá za nápravu nesrovnalosti, ve smyslu tohoto ustanovení, pokud vnitrostátní právo

stanoví odpovědnost této společnosti za finanční důsledky osvědčení vydaných touto posledně uvedenou společností.

- 46 Jak bylo konstatováno v bodě 43 tohoto rozsudku, pro použití takovéto sankce je nicméně nezbytné, aby odvětvové předpisy Unie, nebo v případě neexistence těchto předpisů vnitrostátní předpisy, stanovily uložení správní sankce této kategorii subjektů.
- 47 V době uskutečnění dovozů dotčených v původním řízení právo Unie neobsahovalo odvětvové předpisy ve smyslu nařízení č. 2988/95 zvláště upravující sankce, které mají být uloženy za poškozování finančních zájmů Unie, které je důsledkem vydání nepravdivých osvědčení o vykládce a propuštění zboží ke spotřebě takovýmito kontrolními a dozorčími společnostmi.
- 48 Teprve od vydání nařízení Komise (ES) č. 1253/2002 ze dne 11. července 2002, kterým se mění nařízení (ES) č. 800/1999, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty (Úř. věst. L 183, s. 12; Zvl. vyd. 3/36, s. 189) totiž nový článek 16c posledně uvedeného nařízení stanoví, že „[č]lenské státy, které schválily dozorčí společnosti, stanoví účinný režim sankcí pro případy, kdy dozorčí společnost vydala nepravdivá osvědčení“.
- 49 Naopak článek 11 nařízení č. 3665/87 stanovil přesná pravidla týkající se vrácení vývozních náhrad neoprávněně získaných vývozcem, které je spojeno s uložení sankce, zejména pokud vývozce získal takovouto neoprávněnou výhodu úmyslným předložením nepravdivých údajů, jakož i dodatečnými sankcemi, které mohou být stanoveny vnitrostátním právem. V důsledku toho vyvstává ve věci v původním řízení

otázka, zda vnitrostátní orgány mohly upustit od zpětného vymáhání náhrady a uložení správní sankce a zda se místo toho mohly obrátit na kontrolní a dozorcí společnost, která podle vnitrostátního práva společně a nerozdílně ručí za finanční důsledky vyplývající z osvědčení, které vydala.

- 50 Pokud jde o podpory poskytované z rozpočtu Unie v rámci strukturálních fondů a společné zemědělské politiky, Soudní dvůr již měl možnost konstatovat, že jakýkoli výkon posuzovací pravomoci členským státem v otázce, zda má vyžadovat vrácení neoprávněně nebo protiprávně poskytnutých podpor, či nikoli, by byl v rozporu s povinností zpětně vymáhat neoprávněně nebo protiprávně vyplacené podpory, kterou vnitrostátním správním orgánům ukládají předpisy Unie platné pro toto odvětví (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 21. září 1983, Deutsche Milchkontor a další, 205/82 až 215/82, Recueil, s. 2633, bod 22, jakož i výše uvedený rozsudek Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening, bod 38).
- 51 Totéž v zásadě platí pro povinnost členských států požadovat od vývozců vrácení neoprávněně získaných náhrad, která je stanovena v článku 11 nařízení č. 3665/87 a která je spojena se sankcí stanovenou v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nebo b) tohoto článku, jakož i s dodatečnými sankcemi, které mohou být případně stanoveny vnitrostátním právem.
- 52 Před vstupem nařízení č. 1253/2002 v platnost členské státy sice nebyly povinny v případě, že vývozce neoprávněně získal náhrady, stanovit sankce vůči kontrolní a dozorcí společnosti, která vystavila nepravdivé osvědčení. Nicméně tato okolnost nebrání tomu, aby členské státy, jak bylo konstatováno v bodě 40 tohoto rozsudku, v souvislosti s ochrannou finančních zájmů Unie zachovaly nebo přijaly vnitrostátní ustanovení, která stanoví uložení správních sankcí vůči této kategorii subjektů, kterým zákonodárce Unie dal za úkol podílet se na kontrole řádného průběhu vývozních

operací, za které jsou z rozpočtu Unie poskytovány náhrady. Krom toho takováto opatření pouze předjímala povinnost, kterou uvedeným členským státům nyní stanoví čl. 16c nařízení Komise (ES) č. 800/1999 ze dne 15. dubna 1999, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k režimu vývozních náhrad pro zemědělské produkty (Úř. věst. L 102, s. 11; Zvl. vyd. 3/25, s. 129), ve znění nařízení č. 1253/2002.

53 Z toho plyne, že za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, a s výhradou, že předkládající soud určí, že se použije královské nařízení ze dne 4. ledna 1985 uvedené v jeho žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, členské státy mohly v případě neexistence odvětvových předpisů Unie, které lze *ratione temporis* použít pro kontrolní a dozorčí společnosti, stanovit, že tento typ společností, jako osoba, která se podílela na nesrovnalosti nebo jako osoba, která odpovídá za její nápravu, spolu s vývozcem společně a nerozdílně ručí za finanční důsledky vyplývající z toho, že vydaly osvědčení o vykládce a propuštění zboží ke spotřebě, která tomuto vývozcovi na úkor rozpočtu Unie umožnila neoprávněně získat vývozní náhrady.

54 Ve věci v původním řízení se nicméně zdá, že vnitrostátní orgány usilují jednak o to, aby SGS Belgium vrátila částku neoprávněně získané náhrady a dále o to uložit této kontrolní a dozorčí společnosti správní sankce stanovené v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) nařízení č. 3665/87, které se obvykle uplatňují vůči vývozcovi, přičemž se odvolávají na přímý účinek článku 7 nařízení č. 2988/95 a na existenci společného a nerozdílného ručení takovéto společnosti spolu s vývozcem ve vnitrostátním právu. BIRB má zejména za to, že na základě skutečnosti, že kontrolní a dozorčí společnost dotčená v původním řízení úmyslně zaslala chybné osvědčení, je možné vycházet z toho, že je splněna podmínka pro použití sankce stanovené v čl. 11 odst. 1

prvním pododstavci písm. a) nařízení č. 3665/87. Podpůrně BIRB u předkládajícího soudu nicméně rovněž tvrdí, že pokud by nebyl zjištěn žádný podvodný záměr, měla by být společnosti SGS Belgium uložena povinnost zaplatit sankci stanovenou v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) tohoto nařízení.

55 Pokud jde v této souvislosti o vrácení neoprávněně získané náhrady, musí být toto, jak bylo konstatováno v bodě 51 tohoto rozsudku, uplatněno vůči vývozci, který takovouto náhradu neoprávněně získal.

56 Pokud jde o použití sankce stanovené v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) uvedeného nařízení, je nutno poukázat na to, že tato může být použita pouze tehdy, když „vývozce úmyslně dodal nepravdivé údaje“. Zákodárce Unie tedy výslovně stanovil, že tato podmínka použití musí být splněna samotnou osobou vývozce.

57 Pokud se ve věci v původním řízení ukáže, že vývozce nevěděl, že osvědčení o propuštění ke spotřebě, které bylo úmyslně dodáno kontrolní a dozorčí společností, je chybné, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, není možno za těchto okolností vycházet z toho, že tento vývozce úmyslně zaslal nepravdivé údaje ve smyslu čl. 11 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) nařízení č. 3665/87, takže sankci stanovenou v tomto ustanovení nebude možné uložit ani vývozci, ani – na základě použití vnitrostátní úpravy o společném a nerozdílném ručení – uvedené kontrolní a dozorčí společnosti.

- 58 V takovéto situaci může být naopak použita sankce stanovená v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nařízení č. 3665/87. Tato sankce je totiž použitelná i tehdy, když se vývozce nedopustil pochybení (viz rozsudek ze dne 24. dubna 2008, AOB Reuter, C-143/07, Sb. rozh. s. I-3171, bod 17).
- 59 Na jedné straně může být takováto sankce v této souvislosti v zásadě uložena pouze těm hospodářským subjektům, které požádaly o vývozní náhradu, pokud se údaje poskytnuté těmito subjekty k odůvodnění jejich žádosti ukáží nesprávnými. Na straně druhé, vzhledem k tomu, že existuje skutečné riziko, že vývozce, který je často posledním článkem smluvního řetězce prodeje k dalšímu prodeji, by se mohl vyhnout odpovědnosti spojené s nesprávností svého prohlášení z důvodu možné chyby, nedbalosti nebo podvodu, ke kterému došlo v předchozí části tohoto řetězce, ho článek 11 nařízení č. 3665/87 činí pod hrozbou sankce zodpovědným za nesprávnost jeho prohlášení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. července 2002, Käserei Champignon Hofmeister, C-210/00, Recueil, s. I-6453, body 42, 61 a 62). Tento vývozce má totiž při výběru svých smluvních partnerů volnost a přísluší mu být náležitě obezřetný tím, že vloží ustanovení v tomto smyslu do smluv, které se smluvními partnery uzavírá, nebo tím, že sjedná zvláštní pojištění (výše uvedený rozsudek AOB Reuter, bod 36).
- 60 Nicméně v situaci, kdy vývozce získá vývozní náhradu pomocí osvědčení o propuštění zboží ke spotřebě, u něž právní úprava Unie požaduje, aby bylo vystaveno mezinárodní kontrolní a dozorčí společností, a kdy se prokáže, že bez vědomí tohoto vývozce tato společnost vystavila nepravdivé osvědčení, které pojišťovně, jež kryje rizika spojená s vývozními operacemi, umožňuje nenahradit ztrátu spojenou s neuskutečněním této operace, článek 11 nařízení č. 3665/87 nebrání tomu, aby se vnitrostátní orgány na základě použití vnitrostátního ustanovení, které stanoví společnou a nerozdílnou odpovědnost mezinárodní kontrolní a dozorčí společnosti za finanční důsledky osvědčení, která vystavila, rozhodly požadovat od této společnosti nahrazení částek

vyplývající z uplatnění sankcí stanovených v odst. 1 prvním pododstavci písm. a) tohoto článku vůči vývozcí.

- 61 Je nicméně nutno poukázat na to, že sankce, byť netrestní povahy, může být uložena pouze tehdy, když je založena na jasném a jednoznačném právním základě (viz rozsudek ze dne 14. prosince 2000, Emsland-Stärke, C-110/99, Recueil, s. I-11569, bod 56; výše uvedený rozsudek Käserei Champignon Hofmeister, bod 52, jakož i rozsudek ze dne 6. dubna 2006, ED & F Man Sugar, C-274/04, Sb. rozh. s. I-3269, bod 15).
- 62 Vzhledem k výše uvedenému je nutno na druhou otázku odpovědět, že za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, kdy odvětvové předpisy Unie ještě členským státům neukládaly povinnost stanovit účinné sankce pro případ, kdy mezinárodní kontrolní a dozorčí společnost schválená členským státem vydala nepravdivá osvědčení, článek 7 nařízení č. 2988/95 nebrání tomu, aby členské státy uložily této společnosti sankci jako osobě, která se ve smyslu tohoto ustanovení „podílela na nesrovnalosti“, nebo jako osobě, která „odpovídá za nápravu“ nesrovnalosti, nicméně za podmínky, že použití takovéto sankce je založeno na jasném a jednoznačném právním základě, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Ke třetí otázce

- 63 Svou třetí otázkou se předkládající soud táže, zda zaslání vyšetřovací zprávy, ze které vyplývá nesrovnalost spojená s vývozní operací, mezinárodní kontrolní a dozorčí

společnosti, která pro tuto operaci vydala osvědčení o propuštění zboží ke spotřebě, zaslání této společnosti výzvy k předložení doplňujících podkladů, které mají doložit skutečnost, že zboží bylo propuštěno ke spotřebě, jakož i zaslání doporučeného dopisu, kterým se uvedené společnosti ukládá sankce za to, že se podílela na nesrovnalosti, představuje úkony oznámené dané osobě, které se týkají vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce nařízení č. 2988/95.

64 Za okolností věci v původním řízení je nutno uvést, že v případě neexistence odvětvových předpisů Unie, které by stanovily uplatnění sankcí vůči mezinárodním kontrolním a dozorčím společnostem, které se podílely na nesrovnalosti, jež poškodila finanční zájmy Unie, se na uplatnění sankce stanovené v čl. 11 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nařízení č. 3665/87 vůči takovéto společnosti vzhledem k existenci vnitrostátního práva upravujícího společné a nerozdílné ručení posledně uvedené spolu s vývozcem vztahuje volba a pravomoc členských států v rámci jejich politiky boje proti podvodům. V takovém případě však členské státy musí dodržovat obecné zásady práva Unie, jakož i obecná pravidla stanovená v nařízení č. 2988/95 a odvětvové předpisy Unie, které se případně uplatní na jiné subjekty.

65 Je tedy nutno konstatovat, že pokud se vnitrostátní orgán na základě toho, že podle vnitrostátního práva existuje společné a nerozdílné ručení kontrolní a dozorčí společnosti spolu s vývozcem, rozhodne uložit této společnosti takovouto sankci, činí tak v rozsahu působnosti nařízení č. 2988/95.

66 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 3665/87 nestanoví pravidla týkající se promlčení u žaloby na vymáhání neoprávněně získaných vývozních náhrad, je třeba vycházet

z čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 2988/95 (rozsudek ze dne 15. ledna 2009, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, C-281/07, Sb. rozh. s. I-91, bod 16), protože v případě neexistence odvětvových předpisů práva Unie stanovících kratší promlčecí lhůtu, která však není kratší než tři roky, nebo v případě neexistence vnitrostátních právních předpisů stanovících promlčecí lhůtu delší, je toto ustanovení přímo použitelné v členských státech, včetně oblasti vývozních náhrad pro zemědělské produkty (výše uvedený rozsudek Handlbauer, bod 35).

67 Podle čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce nařízení č. 2988/95 se promlčecí doba pro stíhání přerušuje každým úkonem příslušného orgánu oznámeným dané osobě, který se týká vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti. Krom toho promlčecí doba začíná znovu běžet od provedení každého úkonu způsobujícího přerušování.

68 Účelem promlčecích lhůt je obecně zajistit právní jistotu. Tento účel by nebyl naplněn, kdyby mohla být promlčecí doba upravená v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 2988/95 přerušena jakýmkoliv úkonem kontroly obecné povahy ze strany vnitrostátní správy bez souvislosti s podezřením na nesrovnalosti týkající se dostatečně přesně vymezených operací (viz výše uvedený rozsudek Handlbauer, bod 40).

69 Pokud ovšem vnitrostátní orgány zašlou určité osobě zprávy, ze kterých vyplývá nesrovnalost, na které se tato společnost měla v souvislosti s určitou konkrétní vývozní operací podílet, pokud ji požádají o doplňující informace týkající se této operace, nebo pokud jí v souvislosti s touto operací uloží sankci, činí dostatečně přesně vymezené

úkony týkající se vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce nařízení č. 2988/95.

- 70 V důsledku toho je nutno na třetí otázku odpovědět, že zaslání vyšetřovací zprávy, ze které vyplývá nesrovnalost spojená s konkrétní vývozní operací, mezinárodní kontrolní a dozorčí společnosti, která pro tuto operaci vydala osvědčení o propuštění zboží ke spotřebě, zaslání výzvy k předložení doplňujících podkladů, které mají doložit skutečnost, že zboží bylo propuštěno ke spotřebě této společnosti, jakož i zaslání doporučeného dopisu, kterým se uvedené společnosti ukládá sankce za to, že se podílela na nesrovnalosti ve smyslu čl. 1 odst. 2 nařízení č. 2988/95, jsou za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, dostatečně přesně vymezenými úkony oznámenými dané osobě, které se týkají vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti, a které v důsledku toho přerušují promlčecí dobu pro stíhání ve smyslu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce uvedeného nařízení.

K nákladům řízení

- 71 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Články 5 a 7 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství se nepoužijí takovým způsobem, že správní sankce může být uložena pouze na základě těchto ustanovení, protože v rámci ochrany finančních zájmů Unie je pro použití správní sankce na určitou kategorii osob nezbytné, aby před tím, než došlo k dotčené nesrovnalosti, buď zákonodárce Unie vydal odvětvové předpisy definující takovou sankci a podmínky pro její použití vůči této kategorii osob, nebo, pokud na úrovni Unie tyto předpisy ještě přijaty nebyly, aby právo členského státu, ve kterém k této nesrovnalosti došlo, stanovilo uložení správní sankce vůči uvedené kategorii osob.

- 2) Za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, kdy odvětvové předpisy Unie ještě členským státům neukládaly povinnost stanovit účinné sankce pro případ, kdy mezinárodní kontrolní a dozorcí společnost schválená členským státem vydala nepravdivá osvědčení, článek 7 nařízení č. 2988/95 nebrání tomu, aby členské státy uložily této společnosti sankci jako osobě, která se ve smyslu tohoto ustanovení „podílela na nesrovnalosti“, nebo jako osobě, která „odpovídá za nápravu“ nesrovnalosti, nicméně za podmínky, že použití takovéto sankce je založeno na jasném a jednoznačném právním základě, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

- 3) Zaslání vyšetřovací zprávy, ze které vyplývá nesrovnalost spojená s konkrétní vývozní operací, mezinárodní kontrolní a dozorcí společnosti, která pro

tuto operaci vydala osvědčení o propuštění zboží ke spotřebě, zaslání výzvy k předložení doplňujících podkladů, které mají doložit skutečnost, že zboží bylo propuštěno ke spotřebě, této společnosti, jakož i zaslání doporučeného dopisu, kterým se uvedené společnosti ukládá sankce za to, že se podílela na nesrovnalosti ve smyslu čl. 1 odst. 2 nařízení č. 2988/95, jsou za okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení, dostatečně přesně vymezenými úkony oznámenými dané osobě, které se týkají vyšetřování nebo řízení o nesrovnalosti, a které v důsledku toho přerušují promlčecí dobu pro stíhání ve smyslu čl. 3 odst. 1 třetího pododstavce uvedeného nařízení.

Podpisy.